

Οι τρεις 3 συντονισμένες συνελεύσεις που κατήργησαν στην πράξη την Φιλική Εταιρεία, και άφησαν

Η συνέλευση των Καλτεζών, του Μεσολογγίου και των Σαλώνων, υπο τους Μαυρομιχάλη, Μαυροκομ

Πολλά γράφονται και ακούγονται για την Φιλική Εταιρεία την ίδρυση της και τους πρωτεργάτες της

Κατά περίεργο όμως τρόπο, ως δια μαγείας, η μετά την κήρυξη της επανάστασης, ύπαρξη, ζωή και

Η κατανόηση αυτού του φαινομένου είναι προφανώς σημαντικότερη για την κατανόηση της πορείας της επανάστασης.

. Τραγική αλλά αδιαφιλονίκητη απόδειξη του εξοστρακισμού της Φιλικής των ανθρώπων και των μηχανισμών της από τους κληρονόμους του 21, αποτελεί η (μέχρι και τώρα καταγεγραμμένη) απόλυτη αποξένωση του Παναγιώτη Σέκερη από τον αγώνα, και ακόμα από το κράτος που δημιούργησε η Επανάσταση.

Με την έκρηξη της Επανάστασης μετακομίζει στην Οδησό, όπου παραμένει ουσιαστικά ξεχασμένος. Έρχεται στην Ελλάδα στα 1830 και τοποθετείται Τελώνης αρχικά στην Υδρα και μετά στο Ναυπλιο.

Με δεδομένο ο Σέκερης ο εκατομμυριούχος μεγαλέμπορος και εφοπλιστής, υπήρξε ο ουσιαστικός και ο μοναχικός ηγέτης της Φιλικής από τα 1819, αλλά και ο μέγιστος, εξ ιδίων πόρων, χρηματοδότης της Φιλικής, από τα 1818, η μεταχείριση του από τους του 21 αποτελεί επαρκές χαρακτηριστικό παράδειγμα του εξοστρακισμού της Φιλικής από την

επανάσταση που .

Σήμερα θα παραθέσω τις επίσημες, τις «Θεσμικές παρεμβάσεις» στην ιστορία μας, μέσω των οποίων τέθηκε στο περιθώριο, καταργήθηκε, η Φιλική Εταιρεία από την πορεία του 21. .

Ευελπιστώ ότι θα βρεθεί χρόνος, τρόπος και τόπος να συζητήσουμε και τα αίτια της περιθωριοποίησης της Φιλικής από την επανάσταση που προετοίμασε. Αίτια που προφανώς συνδέονται με την ταυτότητα και τις στοχεύσεις αυτής της επανάστασης αλλά και τις εσωτερικές συγκρούσεις και τις εξωτερικές παρεμβάσεις- επιρροές που διαμόρφωσαν την πορεία της.

Η Συνέλευση των Καλτεζών. Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης.

20-26 Μαΐου 1821 : Η υπό τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη Συνέλευση των Καλτεζών η οποία και χαρακτηρίζει τον Μαυρομιχάλη «ενδοξότατο αρχιστράτηγον» και «προηγούμενον» της συνελεύσεως, συγκροτεί την Πελοποννησιακή Γερουσία, στην οποία αναθέτει την πολιτική, οικονομική αλλά και την στρατιωτική ηγεσία της Πελοποννήσου./

Οι προεστοί που πλαισιώνουν τον Πετρόμπεη είναι οι, Σωτήρης Χαραλάμης, Αθανάσιος Κανακάρης, Αναγνώστης Παπαγιανόπουλος, Θεοχαράκης Ρέντης, Νικόλαος Πονηροπούλος.

Με εξαίρεση τον Πονηρόπουλο που διέθετε και πείρα πολεμική και σχέση με τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη οι υπόλοιποι που πλαισιώνουν τον Πετρόμπεη στην Γερουσία αποτελούν ότι συντηρητικότερο διέθετε ο Μοριάς.

Η Συνέλευση δεν κάνει καμία αναφορά ούτε στην Φιλική Εταιρεία, ούτε στα σύμβολα της, ούτε στις Εφορίες της . Ουσιαστικά η Συνέλευση καταργεί τον ηγετικό και καθοδηγητικό ρόλο της Φιλικής.

Η Συνέλευση του Μεσολογγίου. Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος.

4-9.Νοεμβρίου1821.Συνορχεται υπό τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, στο Μεσολόγγι, (Συνέλευση της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος)..

Η Συνέλευση εκλέγει την Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος, με πρόεδρο τον Μαυροκορδάτο. Ψήφισε τον Οργανισμό της Γερουσίας της Συτικής Χερσου Ελλάδος, με μορφή, καταστατικού- Συνταγματικού Χάρτη.

Ο Μαυροκορδάτος προχωράει στην συγκρότηση της Γερουσίας της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος εμφανιζόμενος ως εκπρόσωπος πληρεξούσιος του Δημητρίου Υψηλάντη στον όποιο έχει υποσχεθεί «πιστη και αφοσίωση», Βέβαια αμέσως μετά την εδραίωση του στο Μεσολόγγι θα αποδοκιμάσει ,θα αποκηρύξει, θα καταγγείλει τόσο τον Δημήτριο Υψηλάντη όσο και τον Αλέξανδρο Υψηλάντη.

Συνέλευση των Σαλώνων. Θεόδωρος Νέγρης,

18-20 Νοεμβρίου 1821.Συνέρχεται υπό τον Θεόδωρο Νέγρη, καθοδηγούμενο από τον Μαυροκορδάτο, η Συνέλευση των Σαλώνων . Η Συνέλευση καταλήγει στην συγκρότηση της «Διοίκησης της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος», ως αυτόνομης περιοχής υπό τον Νέγρη με δικό της Καταστατικό Χάρτη ,ουσιαστικά δικό της Σύνταγμα, με τίτλο «Νομική Διάταξις της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος». Εξέλεξε Κυβερνητικό σχήμα που ονόμασε «Άρειο Πάγο». Όλα τα ανωτέρω χωρίς καμιά αναφορά στην Φιλική και τα σύμβολα της , Χωρίς καμιά αναφορά στις τοπικές εφορίες της Φιλικής Εταιρείας, στον Αλέξανδρο Υψηλάντη και την κήρυξη της Επανάστασης.

Αντί στρατιωτικών προύχοντες και καλαμαράδες,

Η Φιλική από την πλευρά της προετοιμάζε στρατιωτική ηγεσία για την επανάσταση. Ηγεσία δοκιμασμένη, ριζωμένη στις αγωνιστικές παραδόσεις του τόπου

Στη τελευταία (σημαντικότερη και θαμμένη στην λήθη) συνάντηση των οπλαρχηγών της

Ανατολικής και Δυτικής Στερεάς, υπο την καθοδήγηση της Εφορίας της Φιλικής της Εταιρείας των Ιονίων Νήσων, που οργανώθηκε στην Λευκάδα, τον Ιανουάριο του 1821, στο σπίτι του Ιωάννη Ζαμπέλιου, (πατέρα του Ιστορικού μας Σπυρίδωνα Ζαμπέλιου,) αποφασίστηκε η Επανάσταση στην Ανατολική Στερεά να τεθεί υπό τους Οδυσσέα Ανδρούτσο και Δημήτριο Πανουργιά.

Ο Πανουργιάς παλαιμάχος επαναστάτης είχε υπηρετήσει υπό τον πατέρα του Ανδρούτσου και τον Λάμπρο Κατσώνη.

Η επανάσταση στην Δυτική Στερεά, αποφασίστηκε, να τεθεί υπό τους Γεώργιο Βαρνακιώτη (τον πορθητή του Αγρινίου) , από παραδοσιακή οικογένεια οπλαρχηγών και τον Γεώργιο Τσόγκα. Και ο Τσόγκας επίσης καταγόταν από αρματολική οικογένεια, μπαρουτοκαπνισμένος οπλαρχηγός. Ήταν ξάδελφος και πρωτοπαλίκαρα του Κατσαντώνη.

Η τύχη των Ανδρούτσου και Βαρνακιώτη υπο τους Μαυροκορδάτο και Νέγρη είναι γνωστή .

Αντίθετα με την συνάντηση της Λευκάδας, η σύσκεψη της Βοστίτσας (σημερινό Αίγιο) με σκοπό τον συντονισμό της επανάστασης στην βόρεια Πελοπόννησο που συγκαλείται με πρωτοβουλία του Παπαφλέσσα, επίσης τον Ιανουάριο του 1821, απεβη άκαρπη, αν όχι αρνητική, κατά γενική παραδοχή, πλην μιας η δυο εξαιρέσεων, των ιστορικών.

8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1821. Φθάνει στην Ύδρα ο Δημήτριος Υψηλάντης

Ο Υψηλάντης φτάνει στην Ύδρα και κατευθύνεται στο Αστros, ως πληρεξούσιος της Αρχής και Αρχιστράτηγος της Πελοποννήσου. Με την αφηξη του διεκδικεί την στρατιωτική και πολιτική ηγεσία από τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και την υπ αυτόν Πελοποννησιακή Γερουσία .Η Γερουσία αρνείται να τον αναγνωρίσει ως αρχηγό, παρά την θερμή υποδοχή του από τον Κολοκοτρώνη και τους Οπλαρχηγούς. Ο Υψηλάντης ουσιαστικά αποφεύγει την ρήξη και προσπαθεί να συγκροτήσει σώμα τακτικού στρατού. Αρχικά επιτυχαίνει με θαυμάσια αποτελέσματα... αλλά τελικά υποχρεούται να δεχτεί την διάλυση του λόγω ανυπαρξίας εστω και στοιχειώδους στηριξης.

Οι τοπικές αυτές κυβερνήσεις διατηρήθηκαν μέχρι και τον Απρίλιο του 1823 και την Β Εθνοσυνέλευση του Άστρους που αποφάσισε την κατάργησή τους.

Διατηρήθηκαν δηλαδή μέχρι και την απαρχή του καταστροφικού για την επανάσταση Εμφυλίου πολέμου 1823-1825, για τον οποίο φέρουν και το μέγιστο, αν όχι το αποκλειστικό, μέρος της Ευθύνης.

Η επανάσταση που αδυνατεί να καταστείλει ο Σουλτάνος και αναγκάζεται να ζητήσει την Βοήθεια του Ιμπραήμ,, σύρεται ακέφαλη, κατακερματισμένη, να αντιμετωπίσει την αντεπαναστατική Ιερή Συμμαχία, τους Αγγλογάλλους προστάτες της ακεραιότητας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας τον Σουλτάνο και τους Αιγύπτιους συμμάχους του.

1823- 1825. Ο εμφύλιος που καθήλωσε και συνέτριψε το 21.

Από το φθινόπωρο του 1823 μέχρι και το Νοέμβριο ήταν η πρώτη και ήπια φάση του ,ενώ από τον Ιούλιο του 1824 μέχρι και τον Ιανουάριο του 1825 η δεύτερη αιματηρή και διαλυτική του φάση, με την κάθοδο των Ρουμελιωτών, στηριζόμενων από τους Υδραίους, στον Μοριά.

1823. Μάρτιος. Στη Β' Εθνοσυνέλευση του Άστρους, καταργείται ο Κολοκοτρώνης από την αρχιστρατηγία με την παράλληλη εκλογή 50 στρατηγών. (Είχε, βλέπεις, τόσους στρατηγούς το έθνος.)

Η Εθνοσυνέλευση πήρε αυτές τις αποφάσεις με πρόεδρο τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη, γενικό γραμματέα τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο και πρόεδρο του Βουλευτικού (της βουλής) τον Ιωάννη Ορλάνδο, γαμπρό των Κουντουριώτηδων και βασικό διαπραγματευτή των δυο «εθνικών δανείων». Αυτόν που αργότερα μετέφερε στην επαναστατημένη Ελλάδα την άποψη των δανειστών από το Λονδίνο, ότι έπρεπε να εκτελεστεί ο Κολοκοτρώνης. !

Στις 27-30 Μαΐου του 1824. Ο στόλος του Ιμπραήμ καταστρέφει τη μεγάλη, αν όχι τη μεγαλύτερη ναυτική δύναμη του ελληνισμού, την Κάσο.

Στις 20 Ιουνίου 1824. Ο στόλος του Ιμπραήμ καταστρέφει τα Ψαρά.

1 Οκτωβρίου 1824 συγκροτείται η Κυβέρνηση Γεωργίου Κουντουριώτη Με την συμμετοχή του Κωλέτη. Η κυβέρνηση που οδηγεί και χρηματοδοτεί τη δεύτερη φάση του εμφυλίου .

Στις 24/11/ 1824. Δολοφονείται ο γιός Κολοκοτρώνη Πάνος. Ένας καταξιωμένος οπλαρχηγός, αλλά και σοβαρά μορφωμένος και πολύγλωσσος. Σε γάμο οικογενειών δύναμης ήταν παντρεμένος με την κόρη της Μπουμπουλίνας.

Στις 6/2/ /1825 .Φυλακίζεται σε μοναστήρι της Ύδρας ο Κολοκοτρώνης.

Στις 7/2/1825. Υπογράφεται στην Αγγλία το δεύτερο εθνικό δάνειο, ονομαστικής αξίας 2.000.000 λιρών. Απο αυτά έφτασαν σε ελληνικά χέρια 232.558 λίρες.

Η διαχείριση του δεύτερου δανείου υπήρξε κατά πολύ σκανδαλωδέστερη του πρώτου. Πρωθυπουργός των εθνικών δανείων είναι ο Γεώργιος Κουντουριώτης.

Βασικός διαπραγματευτής των δύο δανείων ο Ι. Ορλάνδος σύζυγος της αδελφής των Κουντουριώτηδων, προύχοντας των Σπετσών, της δεύτερης, μετά την Ύδρα, έδρας της καποδιστριακής αντιπολίτευσης.

Ως εγγύηση των δανείων τέθηκαν τα εθνικά κτήματα.

Στις 26/2/1825. Ο Ιμπραήμ αποβιβάζεται στη Μεθώνη.

Απριλίο του 1825 .Φυλακίζεται στην Ακρόπολη ο Οδυσσέας Ανδρούτσος φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη αλλά και σύμμαχος στους 2 εμφυλίους των 1823-1825.)

Στις 5/6/ 1825. Δολοφονείται ο φυλακισμένος από τη «Συνταγματική Ηγεσία της Επαναστατημένης Ελλάδος» στην Ακρόπολη ο Οδυσσέας Ανδρούτσος.

Στις 24/7/ του 1825. Το αίτημα υποτέλειας στην Αγγλία.

«Το ελληνικό έθνος θέτει εκουσίως την ιεράν παρακαταθήκην της ίδιας ανεξαρτησίας και πολιτικής του υπάρξεως υπό την μοναδικήν υπεράσπισιν της Α.Μ. του βασιλέως Γεώργιου Δ!»,

Στις 24 Ιουλίου 1825. υπογράφεται κοινή διαμαρτυρία των απεσταλμένων των γαλλικών και των αμερικανικών φιλελληνικών οργανώσεων στο Ναύπλιο για την πράξη της υποτέλειας, με τις υπογραφές του Γάλλου Ρώσχη και του Αμερικανού Β. Ουάσιγκτον, ανιψιού του προέδρου των Η.Π.Α.[1]

1826. Απρίλιος. Καθαίρεση Δημητρίου Υψηλάντη και Υπουργού Δικαιοσύνης Θεοτόκη.

Η Γ' Εθνοσυνέλευση στερεί τον Δημήτριο Υψηλάντη των πολιτικών του δικαιωμάτων γιατί αντιτάχθηκε τόσο στο αίτημα της υποτέλειας όσο και στον συμβιβασμό με την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Καθαίρεται από υπουργός δικαιοσύνης ο Κερκυραίος αγωνιστής Ιωάννης Βαπτιστής Θεοτόκης φυλακίζεται και κατηγορείται για εσχάτη προδοσία, διότι χαρακτήρισε το Πράξη Υποτέλειας «ως το πωλητήριο της Ελλάδος».

1826. 10-11. Απριλίου. Η ηρωική έξοδος και πτώση του Μεσολογγίου.

Ακλουθεί κατάρρευση της Κυβέρνησης Γεωργίου Κουντουριωτη.

Στις 23 Απριλίου 1827. Δολοφονείται «υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες» ο Καραϊσκάκης στο Φάληρο.

Υπενθυμίζουμε ότι ο Ιμπραήμ είναι μέχρι και τις 20 του Σεπτεμβρίου του 1827 στην Πελοπόννησο.

Η Εγκατάλειψη του Αγώνα και οι διαπραγματεύσεις για μια Ελλάδα φόρου υποτελή στον Σουλτάνο.

Η Εθνοσυνέλευση πριν από την πτώση του Μεσολογγίου είχε αποφασίσει την εγκατάλειψη του αγώνα και τον συμβιβασμό με την Τουρκία «...μετά την πτώση του Μεσολογγίου. Με ψήφισμά της αποφάσιζε ότι η ολική κυβέρνηση των Ελληνικών πραγμάτων εμπιστεύεται προσωρινώς εις 11 μέλη επιτροπή με το όνομα Διοικητική Επιτροπή..»

Επίσης όρισε μια δεύτερη επιτροπή με το όνομα Επιτροπή της Συνελεύσεως από 13 άτομα με πρόεδρο των Π.Π. Γερμανό, αποτελούμενη από δραστήρια μέλη της αγγλικής φατρίας, όπως ο Αναστάσης Λόντος και ο Πανούτσος Νοταράς, για να διαπραγματευθεί συμβιβασμό με την Υψηλή Πύλη (με τον Σουλτάνο). Μάλιστα με ψήφισμά της η Συνέλευση «έδινε οδηγίες στην Επιτροπή της Συνελεύσεως με το άρθρο Ζ: «Εμπορεί η Επιτροπή να συγκατατεθεί δια την υπεροχήν (επικυριαρχίαν) της Πόρτας εις το να πληρώνει εις αυτήν ή άπαξ μίαν χρηματικήν ποσότητα εις διαφόρους δόσεις η έναν ετήσιο φόρον».[2]

Επίσης. Κατά τον Χρήστο Λούκο[3] «η Γ' Συνέλευση της Επιδαύρου 6-16 Απριλίου 1826 θα συμπέσει με την πτώση του Μεσολογγίου, 10-11 Απριλίου. Τέτοια ήταν η απογοήτευση που κατέλαβε όλους, ώστε αποφασίστηκε να διακοπούν οι συνεδριάσεις» και συνεχίζει αναφερόμενος στη δημιουργία των ως άνω δύο επιτροπών..... Σύμφωνα με τον Σπηλιάδη «ο κερκυμμένος σκοπός του Ζαΐμη, ή της Αγγλικής φατρίας, ήταν η πράξις δια τον συμβιβασμόν με τον Σουλτάνον, την οποίαν είχε σχεδιάσει από 2 Απριλίου 1826» (4 ημέρες πριν αρχίσει στην Επίδαυρο η συνέλευση. Πάνω σε αυτά τα ερείπια της επανάστασης μπόρεσε να «ανθίσει» το κίνημα των προσκυνημένων που απείλησε ότι είχε απομείνει στο Μοριά από το πέρασμα του Ιμπραήμ. Η ηγετική μορφή των προσκυνημένων ο οπλαρχηγός Νενεκος εκτελείται με εντολή του Κολοκοκοτρώνη μετά την άφιξη του Καποδίστρια το 1828..... Στις 20 Σεπτεμβρίου του 1828 θα αποχωρήσει ο Ιμπραήμ από την κατεστραμμένη Πελοπόννησο.

Σε αυτά τα ερείπια της επανάστασης οδήγησε ο εξοστρακισμός, ο θάνατος της Φιλικής Εταιρείας . Σε αυτά τα ερείπια της επανάστασης οδήγησε η περιθωριοποίηση των αρματολών. Αυτήν την Ελλάδα αναγκάστηκαν να παραδώσουν στον Καποδίστρια, οι Μαυροκορδάτοι, οι Τρικούπηδες, οι Μαυρομιχάλοι, οι Κουντουριώτηδες.

Γιώργος Σκλαβούνος

[1] (Π. Χιώτης, τόμ. Α, σελ. 542-543).

[2] (Τάκης Σταματελόπουλος. Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ Τομ Δ, σελ. 52).

[3] (στο έργο του Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος (έκδοση. ΤΑ ΝΕΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ σελ, 42)

Εστάλη στην ΟΔΥΣΣΕΙΑ, 28/2/2021 #ODUSSEIA #ODYSSEIA

